

ЗАКОН ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПСИХОЛОЗИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

– УС 31.01.2020 – Сайт 02.02.2020

Глава I. Общи положения

Член 1. Предмет на регулация на настоящия закон:

ал. 1. Този закон урежда отношенията, свързани с **упражняването на психологически дейности** от правоспособни психолози по отношение на лица, групи и организации, обект на тази дейност, както и **взаимоотношенията между отделните професионални групи** вътре в Професионалната организация на психолозите в РБ.

ал. 2. Този закон регулира изискванията към необходимите и достатъчни условия за упражняване на следните психологически практики:

- 1) при оказване на психологическа помощ на нуждаещи се;
- 2) в научноизследователска работа с хора – съгласувани и съобразено с The European Charter for Researchers;
- 3) при изпълнение на специфични обществени функции, свързани с управлението и защитата интересите на обществото (в политиката, съдопроизводството, публичната администрация, при кризисни интервенции, при обезпечаване функциите на МВР по охрана на обществените интереси, при превъзпитанието и ресоциализацията на криминално проявени лица и т. н.);
- 4) при предоставянето на психологически услуги и обучения в частния сектор и други нерегулирани от законови или подзаконови актове практики на упражняване на психологическата професия с хора;

ал. 3. Целите на този закон са:

- 1) да гарантира правата на отделните граждани и социални групи, обект на професионално психологическо въздействие;
- 2) да гарантира компетентност в дейността на лицата, упражняващи психологически професии, да определи задълженията и правата им;
- 3) да определи взаимоотношенията с държавните органи и органите на местното самоуправление при упражняването на психологически дейности;
- 4) да регламентира контрола, субектите на надзора и отговорностите в сферата на психологически дейности;

5) да издигне ролята на психологията като полезен партньор в работата и дейността на политически, икономически и нестопански организации, с цел хуманизация, усъвършенстване и развитие на обществото.

Член 2. Основни понятия, използвани в настоящия закон:

ал. 1. Психологически дейности са:

- 1) диагностика;
- 2) превенция и интервенция;
- 3) консултиране;
- 4) психотерапия;
- 5) обучение и тренинг;
- 6) научни изследвания.

Член 3. Правоспособен специалист по смисъла на този закон е лице, което:

- притежава поне една от следните образователни степени – бакалавър по психология, магистър по психология, доктор по психология;
- притежаващо научна степен доктор на психологическите науки.

удостоверено с диплома от акредитирана институция и вписано в Регистъра на психолозите в Република България.

Член 4. Основни принципи и ценности при изпълнение на психологически дейности:

ал. 1. Хуманизъм и утвърждаване на общочовешките ценности.

ал. 2. Законосъобразност и опазване интересите на обществото.

ал. 3. Уважение и съблюдаване правата на българските граждани, на чуждестранните граждани и лицата без гражданство, при упражняване на психологически дейности.

ал. 4. Професионализъм, отговорност, етичност на специалистите, осъществяващи психологически дейности.

ал. 5. Спазване стандартите за изпълнение на съответната психологическа професия, приетите от съответната за дадена професия Секционна комисия и утвърдени от Общото събрание на Професионалната организация.

Член 5. Права и задължения на индивиди, групи и организации – обект на психологическа работа:

ал. 1. Индивидите, групите и организациите, обект на психологическа работа, имат право на:

- 1) квалифициран специалист с удостоверение с вписването му в Регистъра на психолозите професионална квалификация за съответната психологическа дейност;
- 2) безопасно за здравето и психиката професионално въздействие;
- 3) жалба до Етичната комисия при нарушаване от правоспособния специалист на основните принципи за изпълнение на психологически дейности, съгласно утвърдените Стандарти за професията;
- 4) съдебна защита при нарушаване в работата с привлечените за психологическа работа лица на основните принципи за изпълнение на психологически дейности.

ал. 2. Задълженията на включените в психологическа работа лица, групи и организации се определят от:

- 1) естеството на психологическата дейност, упражнявана с тях;
- 2) изискванията и стандартите за съответната психологическа професия, дефинирани от Секционните комисии и приети от Общото събрание.

Член 6. Права и задължения на правоспособния специалист:

ал. 1. Правоспособният специалист има право на:

- 1) избор на научно обосновани подходи и методи на работа в съответствие със своя професионален профил, според вписаната в Регистъра правоспособност;
- 2) защита на професионалното достойнство и авторитет;
- 3) отказ от по-нататъшна работа с участниците в съвместна психологическа дейност в случай на нарушаване на норми и правила, установени в настоящия закон;
- 4) възнаграждение за своя труд.

ал. 2. Правоспособният специалист има задължението:

- 1) да полага постоянни грижи за поддържане и повишаване на своята квалификация на равнището на критериите, установени от Професионалната организация въз основа на традициите в психологическата практика, международните стандарти за развитие на професията и спецификата на отделните дейности;
- 2) да осъществява квалифицирано професионална психологическа дейност, съобразно възприетите задължителни стандарти от съответната Секционна комисия;

3) да предоставя на участниците в съвместната психологическа дейност информация за техните права и задължения както и за резултатите от съвместната им работа, в степента, в която го предвиждат стандартите, изработени и приети от съответната Секционна комисия за съответната професионална област.

4) в случай на преждевременно прекратяване на съвместната дейност с привлечените в психологическа работа лица в писмена или електронна форма да информира заявителя на съответната психологическа услуга – индивиди или техни законни представители, институции и пр. за причините за прекратяване на процеса, нарушаващи ефективното му протичане;

5) да оказва психологическо съдействие при наличие на доброволно заявено желание на индивид, негов законен представител или институция, при условие, че са в неговите компетенции;

6) да оказва спешна психологическа помощ на лица или групи при екстрени или кризисни ситуации, при условие, че са в неговите компетенции и му бъде потърсено съдействие от страна на сформиранията за целта кризисни/оперативни щабове, които управляват процесите;

7) да представя по искане на участниците в съвместната психологическа работа доказателства за вписването му като правоспособен специалист в Регистъра на психолозите;

8) при необходимост по време на диагностиката и психологическата работа, да привлича и взаимодейства със специалисти от други области, с цел оказване на най-ефективна и успешна психологическа помощ.

9) да спазва приетия по реда, предвиден в настоящия закон, Кодекс за професионална етика на психолога, който правилата за поведение при практикуване на психологически дейности.

10) да спазва изискването за управление на личната информация, получена от участниците в съвместната психологическа дейност, съобразни възприетите задължителни стандарти за съответната професия.

ал. 3. Правоспособният специалист има задължението да спазва изискването за осведоменост на привлечените в психологическа работа лица и поверителност и да не разгласява личната информация, получена от участниците в съвместната психологическа дейност, освен:

1) за случаите на рисково поведение, опасно за извършителя и/или за околните, извършване на престъпление или планирането му, рискови фактори при уязвими групи и т. н.;

2) когато е установена заплаха за живота (риск от нараняване/самонараняване) на изследваното лице или на трети лица;

3) когато получената информация е необходима за изготвяне на становище относно вземането на решение за изследваното лице. В този случай информацията не се съобщава буквално, а в редактиран вариант, необходим за обосноваване на становището;

4) когато естеството на психологическата дейност, съпътстваща професионалната работа на оперативните органи, налага изискването за неосведоменост на въвличените лица и групи, избягване на социално желателното самопредставяне, а също така и за преодоляването на бариери и съпротиви у заинтересованите, водещи до изопачаване и манипулиране на информацията;

5) когато привлеченото в психологическа работа лице доброволно се съгласява дадената от него информация да бъде предоставена на трети лица и посочва тези лица конкретно;

6) когато изследваното лице се запознава с поверителния характер на предоставената от него информация и с условията за снемане на поверителността преди началото на психологичното изследване;

Глава II. Държавна регулация в сферата на психологическата дейност.

Член 7. Учредяване на Професионална организация:

ал. 1. Създава се **Професионална организация** на правоспособните специалисти за саморегулация, контрол и усъвършенстване на психологическите дейности – **Дружество на психолозите в Република България**;

ал. 2. Професионалната организация на специалистите-психолози е юридическо лице със седалище в гр. София;

ал. 3. Професионалната организация създава и поддържа държавен Регистър на правоспособните психолози;

ал. 4. Професионалната организация утвърждава правилата за вписване и управление на Регистъра на психолозите;

Член 8. Законодателството в сферата на психологическата дейност се прилага и за чуждестранни граждани, упражняващи психологически дейности на територията на България.

Член 9. Държавата провежда единна политика в сферата на психологическата дейност, като:

ал. 1. осигурява професионална подготовка на специалистите-психолози, а също преподавателска и повишаване на квалификацията им по акредитирани програми в специализирани учебни заведения и институции;

ал.2. осигурява защита правата на гражданите за реализация на законосъобразна, безопасна, своевременна, достъпна и качествена психологическа намеса;

ал. 3. утвърждава гаранции на специалистите-психолози за безопасно и защитено изпълнение на професионалните им задължения;

ал. 4. урегулира другите свои правомощия в управлението на държавата в съответствие с изискванията на настоящия закон за психологическата дейност, ангажира се с прилагането и спазването на заложените в закона стандарти и норми за ефективна психологическа практика във всички сфери на социалната и икономическата дейност на обществото.

Глава III. Обезпечаване на психологическата дейност.

Член 10. Стандарти за изпълнение на психологически дейности:

ал. 1. Стандартите за изпълнение на психологически дейности се приемат от Професионалната организация, като се вземат предвид установените международни стандарти за добри практики в различните направления на психологична дейност.

ал. 2. Стандартите за изпълнение на психологически дейности трябва да отговарят на:

1) единство и съгласуваност в стандартите за изпълнение на психологически дейности за дадена професионална специалност;

2) цялостност и качество на психологическите въздействия.

ал. 3. Базисните стандарти за изпълнение на психологически дейности включват:

1) категориите психологически дейности, за които са валидни;

2) изисквания към вида и формата на упражняваната психологически дейност (диагностика, психологическо профилиране, консултиране и т. н.);

3) определяне на категориите лица, привлечани за психологическа работа в съответното професионално направление;

4) списък на основанията за привличане на лица за психологическа работа с психолога;

5) квалификационни и други изисквания към специалиста-психолог, упражняващ конкретна психологическа дейност;

6) особености при упражняване на психологически дейности с отделни категории лица и социални групи (непълнолетни, хора със здравословни проблеми, хора в напреднала възраст, кандидати за работа и служители, закононарушители и др.);

7) изисквания към мястото за провеждане на психологическа работа;

8) изисквания към информационното обезпечаване на участниците в психологически дейности в хода на съвместната работа с психолога според статута им – правен, служебен, възрастов, психиатричен и пр.;

9) ред на подаване, регистрация и разглеждане на жалби за несъблюдаване стандартите за упражняване на психологическа дейност;

10) списък на основанията за отказ от психологическа работа с конкретни лица и реда за насочването им към друго специализирано обслужване (медицинско, правно, социално и пр.).

ал. 4. Лицата, упражняващи психологически дейности, са длъжни да спазват приетите за съответното професионално направление стандарти за психологическа дейност.

Член 11. Кадрово обезпечаване на психологическата дейност:

ал. 1. Ефективността по изпълнение на психологическите дейности с привлечени за психологическа работа лица се осигурява от правоспособни специалисти, имащи професионално образование, съответстващо на изискванията и характера на извършваната работа и опит в дадената професионална област по следните специалности:

1) Секция „Обща психология“: Психолог (включва всички споменати реализации на дипломираните психолози; дава се веднага при дипломиране), Експериментална психология, Личностна психология, Когнитивна психология и др.

2) Секция „Психология на развитието“: Детски психолог, Психолог в сферата на образованието – училищен психолог, включително психолог, работещ с деца със СОП и др.

3) Секция „Клинична, здравна и консултативна психология“: Клиничен психолог, Здравен психолог, Специална психология, Консултативен психолог, Психолог с психотерапевтична квалификация.

4) Секция „Криминална и юридическа психология“: Юридически психолог, Психолог-пенитенциарен профил, Психолог в сферата на обществената безопасност и др.

5) Секция „Социална психология“: Социален, Политически, Етно-психолог и др.

6) Секция „Трудова и организационна психология“: Трудов и организационен психолог, Транспортен психолог, Спортен психолог, Военен психолог и др.

ал. 2. С решение на Общото събрание на ДПРБ горният списък от професионални специалности може да бъде изменян, допълван или редуциран, следвайки развитието на психологическата теория и практика.

ал. 3. Преподготовката, повишаването на квалификацията и стажовете на специалистите-психолози, се осъществяват в съответствие със закона и нормативите на Професионалната организация.

Член 12. Информационно осигуряване на психологическата дейност:

ал. 1. Средствата за информиране на обществеността за различните психологически дейности задължително включват:

1) сведения за специалистите-психолози, включени в Регистъра на психолозите, поддържан от Професионалната организация;

2) регламентите на институциите и компаниите, предлагащи психологически услуги;

ал. 2. Право да разпространяват информация за предлагани от тях психологически услуги имат само субекти с редовно членство в Професионалната организация и включени в Регистъра на психолозите.

Глава IV. Професионална организация на психолозите

Член 13. Основните цели на Професионалната организация на психолозите са:

- 1) да съдейства за повишаване качеството на психологическите дейности;
- 2) да съдейства психологическите дейности, упражнявани от специалистите-психолози, да бъдат изпълнявани в съответствие с изискванията на настоящия закон, приетите стандарти за упражняване на психологическа дейност и Кодекс за професионална етика;
- 3) да доставя на нуждаещите се от психологическа намеса субекти достоверна информация за нивото и качеството на психологическата дейност и квалификацията на правоспособния специалист;
- 4) да сигнализира съответните органи за неправомерни психологически практики;
- 5) да съдейства за повишаване квалификацията на правоспособните специалисти, да допринася за необходимата им подготовка и продължаващо професионално образование през цялата трудова кариера;
- 6) да гарантира прилагането на адекватни подходи и методи, съобразени с естеството на психологическите задачи на специалистите-психолози;
- 7) да съдейства за развитие на системата за психологическо обслужване на населението.

Член 14. Функции на Професионалната организация.

ал. 1. Професионалната организация на правоспособните специалисти се формира и осъществява своите функции в съответствие с настоящия закон и „Закона за юридическите лица с нестопанска цел”.

ал. 2. Функции на Професионалната организация на психолозите:

- 1) изпълнява всички предвидени в Устава на Професионалната организация функции по саморегулация на общността;
- 2) избира и дефинира компетенциите и властта на органите на управление на Професионалната организация;
- 3) защитава интересите на получаващите психологическо обслужване граждани и социални групи от некомпетентно и застрашаващо личността въздействие;

- 4) защита интересите на практикуващите психологически професии специалисти;
- 5) разработва и утвърждава „Стандарти за психологическа дейност” и „Кодекс за професионална етика” на правоспособните специалисти;
- 8) разработва и внася предложения пред съответните държавни органи за усъвършенстване правната регулация при упражняване на психологически дейности;
- 9) администрира Регистъра на специалистите-психолози;
- 10) организира обучения за членовете на Професионалната организация по програми за повишаване на квалификацията;
- 11) организира информационно и методическо осигуряване дейността на членовете на Професионалната организация;
- 12) разглежда жалби от различни субекти, свързани с професионалната дейност на членовете на Професионалната организация и решава споровете и проблемите в тази връзка;
- 13) изпълнява и други функции, възложени ѝ от закона и от вътрешни регулативни документи на Професионалната организация.

Член 15. Членски състав:

ал. 1. Членове на Професионалната организация са всички правоспособни специалисти, вписани в Регистъра.

ал. 2. Минималните изисквания за членство в Професионалната организация включват:

- 1) дееспособност;
- 2) наличие на диплома с образователна и/или научна степен по психология (бакалавър, и/или магистър, и/или доктор по психология, и/или доктор на психологическите науки);

ал. 3. Минималните изисквания са необходимото, но не достатъчно условие за практикуване на определени психологически дейности – достатъчните изисквания се определят от специфичните Стандарти, изработени от Секционната комисия за всяка отделна психологическа професия и прието от Общото събрание.

ал. 4. Членовете имат право на глас в Общото събрание, да избират и бъдат избирани в органите на управление – Управителен съвет, Етична комисия, Ревизионна комисия и Секционни комисии по съответните професионални психологически практики, по които са вписани в Регистъра.

ал. 5. Всички правоспособни специалисти, които упражняват професията си, членуват в Професионалната организация, а членството на непрактикуващите е доброволно.

ал. 6. Всеки член на Професионалната организация внасят членски внос в размер, определен от Устава.

Член 16. Органи на Професионалната организация:

Органи на Професионалната организация са Общо събрание, Управителен съвет, Етична комисия, Ревизионна комисия и Секционни комисии.

Член 17. Устав на Професионалната организация:

Основен документ, по който работят органите на Професионалната организация, е **Уставът**, който:

- 1) се изработва на базата на настоящия закон;
- 2) представлява детайлизация и конкретизация на правата, отговорностите, функциите и взаимоотношенията на органите на Професионалната организация;
- 3) и се приема с мнозинство от 2/3 от Общото събрание на Професионалната организация.

Член 18. Общо събрание на Професионалната организация.

ал. 1. Се състои от всички редовни членове на Професионалната организация, вписани в Регистъра.

ал. 2. Всеки член на Общото събрание има право на един глас. Гласуването в Общото събрание е явно и решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, освен в случаите когато Уставът предвижда друго.

ал. 3. Утвърждава планове и отчети за дейността на организацията.

ал. 4. Свиква се на редовни заседания през първото тримесечие на всяка календарна година.

ал. 5. Датата, мястото на провеждане и дневният ред на Общото събрание на ДПРБ, се определят от Управителния съвет и се обявява в Агенция по вписвания – ТРРЮЛНЦ, както и на сайта на Дружеството. По въпроси, които не са включени в обявения в поканата дневен ред, не може да се вземат решения.

ал. 6. Общото събрание може да се свиква и на извънредна сесия по искане на една трета от редовните членове на Професионалната организация.

ал. 7. Правилата за работа и за вземане на решения от Общото събрание се определят в Устава на ДПРБ.

ал. 8. Общото събрание на Дружеството изпълнява следните функции:

- 1) приема, изменя и допълва Устава на Дружеството;

- 2) избира и освобождава членове на Управителния съвет и неговия Председател;
- 3) определя размера на членския внос и сроковете за неговото плащане, определя възнагражденията на Председателя и техническия секретар;
- 4) приема отчета за дейността на Управителния съвет и доклада на Ревизионната комисия;
- 5) ежегодно приема бюджета на Дружеството и финансовия отчет;
- 6) избира Етична комисия, Ревизионна комисия, Редакционна колегия, утвърждава състава на Секционните комисии за съответните професионални направления и потвърждава техните решения;
- 7) отменя решения на всички органи на Дружеството, които противоречат на закона, Устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на Професионалната организация;
- 8) утвърждава предложените от Секционните комисии стандарти за отделните професионални направления;
- 9) приема основните насоки и програма за дейността на Дружеството;
- 10) взема решение за управление на недвижимата собственост и материално-техническата база на Дружеството;
- 11) приема други вътрешни актове.

Член 19. Управителен съвет:

- ал. 1.** Управителният съвет (УС) е висш орган за оперативното управление на ДПРБ в периода между заседанията на Общото събрание и се избира за срок от три години.
- ал. 2.** УС се състои от седем души – утвърдени специалисти от практиката и представители на академичната общност в сферата на психологическите дейности.
- ал. 3.** Правомощията на Управителния съвет се определят в Устава на Дружеството.
- ал. 4.** УС се свиква на заседание най-малко един път на три месеца. Свикването се извършва от Председателя или по искане на 1/3 от членовете му.
- ал. 5.** Ако Председателят не свика заседание на Управителния съвет в посочения от Устава срок, то може да се свика от всеки един от заинтересованите членове на УС.
- ал. 6.** Заседанието се свиква чрез лично уведомяване (или по имейл) на всеки член за датата, часа и мястото на заседание и дневния му ред.
- ал. 7.** Заседанието на УС е редовно, ако в него са взели участие най-малко 2/3 от членовете му.

ал. 8. Управителният съвет изпълнява следните функции:

- 1) осигурява изпълнение на решенията на Общото събрание и задълженията, предвидени в Устава;
- 2) разпорежда се с имуществото на Дружеството при спазване изискванията на Устава и решенията на Общото събрание;
- 3) подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет;
- 4) подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на Дружеството и предоставя нужната информация на Ревизионната комисия;
- 5) определя последователността за постигане на целите и организира дейностите на Дружеството, носейки отговорност за това;
- 6) определя адреса на Дружеството;
- 7) определя работни групи от специалисти по отделни психологични направления, които да са в помощ при решаване на проблеми на съответните направления, включително относно изяви в медиите;
- 8) произнася се по жалби срещу решения на Етичната комисия;
- 9) по предложение на Секционните комисии разглеждат кандидатурите за членство в дадено професионално направление на Професионалната организация и постановяват решение;
- 10) взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно Устава не спадат в правата на друг орган;
- 11) предлага за избор на Общото събрание почетните членове на Дружеството и награди;
- 12) Решенията на УС се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанията членове на УС, освен в случаите, когато Уставът предвижда друго.

Член 20. Председател:

ал. 1. Председателят организира дейността на Общото събрание и Управителния съвет, ръководи и контролира текущата дейност на Дружеството, съгласно одобрените от Общото събрание насоки и приетите от него решения, взема решения по въпросите, извън изричната компетентност на Общото събрание и Управителния съвет и представлява Дружеството.

ал. 2. Председателят на Управителния съвет се избира от Общото събрание със срок на мандата, равен на срока, за който е избран Управителният съвет. Той не може да бъде избран за повече от два последователни мандата.

ал. 3. Дружеството се представлява пред трети лица и институции от Председателя.

ал. 4. В случай на продължително отсъствие на Председателя на Управителния съвет, функциите му се осъществяват от Заместник-председателя, който се избира от Управителния съвет.

ал.5. Мандатът на Председателя се прекратява:

а) по негово желание, заявено писмено в Управителния съвет и прието от Общото събрание;

б) при трайна физическа невъзможност да изпълнява задълженията си;

в) при поставянето му под запрещение;

г) при прекратяване на членството му;

д) при системно неспазване на Устава на Дружеството, след гласуване на Общо събрание.

Член 21. Етична комисия:

ал. 1. Етичната комисия е контролен орган на ДПРБ, който съблюдава спазването на етичните норми, залегнали в този закон, в Етичния кодекс и в Професионалните стандарти, изработени от Секционните комисии и приети от Общото събрание, както в поведението на правоспособните специалисти с привлечените в психологическа дейност лица, така и в професионалните отношения в колегиалната общност.

ал. 2. Етичната комисия е съставена от пет члена с доказан авторитет и висока морална отговорност, избирани на Общо събрание с три годишен мандат.

ал. 3. Правомощията на Етичната комисия се определят в Устава на Дружеството.

ал. 4. Членовете на Етичната комисия избират свой Председател на Етичната комисия, който организира работата ѝ.

ал. 5. Етичната комисия се свиква на заседания най-малко един път на три месеца.

1) свикването на заседание се извършва от Председателя на Етичната комисия или по искане на 1/3 от членовете му;

2) уведомлението става лично (или по имейл) на всеки член за датата, часа и мястото на заседание и дневния му ред;

3) заседания на Етичната комисия се свикват задължително в отговор на сигнали, постъпили по повод нарушение на етичните норми или професионалните стандарти, установени за съответна професионална област;

ал.6. Комисията по етика изработва етичен кодекс, който се утвърждава от Общото събрание.

ал.7. Решенията на Етичната комисия се вземат с обикновено мнозинство.

ал.8. Решенията на Етичната комисия по казуси от етично естество се обжалван пред Управителния съвет.

Член 22. Ревизионна комисия:

ал. 1. Ревизионната комисия е контролен орган ДПРБ, който осъществява финансов контрол върху дейността на Управителния съвет и следи за спазването на законността.

ал. 2. Ревизионната комисия е съставена от пет члена с доказан авторитет, почтеност и високо чувство за отговорност, избирани на Общо събрание с три годишен мандат.

ал. 3. Правомощията на Ревизионната комисия се определят в Устава на Дружеството.

ал. 4. Членовете на Ревизионната комисия избират свой Председател на Ревизионната комисия, който организира работата ѝ.

ал. 5. Ревизионната комисия се свиква на заседания най-малко един път на три месеца.

1) свикването на заседание се извършва от Председателя на Ревизионната комисия или по искане на 1/3 от членовете му;

2) уведомлението става лично (или по имейл) на всеки член за датата, часа и мястото на заседание и дневния му ред;

3) заседания на Ревизионната комисия се свикват задължително в отговор на сигнали, постъпили по повод нарушение на финансовата дисциплина или законността.

ал. 6. Решенията на Ревизионната комисия се вземат с обикновено мнозинство.

ал. 7. Ежегодно, Ревизионната комисия изготвя доклад за финансовото и имущественото състояние на Дружеството и за законността на взетите решения от органите на управление, който се утвърждава от Общото събрание.

ал. 8. Управителният съвет предоставя пълен достъп на Ревизионната комисия до необходимата ѝ информация за подпомагане на текущата ѝ работа и обосноваване заключенията на отчетния ѝ годишен доклад.

Член 23. Секции, Събрания на Секциите и Секционни комисии:

ал. 1. Към всяко професионално направление по чл.11, ал.1 се сформира Секция, в която влизат всички редовни членове от съответната професия, вписани с нейния код в Регистъра. Списъкът със Секции отговаря на специалностите, изброени в Член 11, ал 1.

ал. 2. Съвещателен орган в работата на Секцията е Събранието на Секцията, където всеки член има право на един глас. Гласуването в Събранието на Секцията е явно и решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, освен в случаите, когато Уставът предвижда друго.

ал. 3. Всяка Секция се ръководи от съответната Секционна комисия, която се номинира от Събранието на Секцията и е съставена от седем изявени правоспособни специалисти с образование, практика и компетенции, отговарящи на утвърдените в областта международни стандарти и норми.

ал. 4. Събранието по Секция номинира за избор и Председател на Секционната комисия, който организира работата ѝ.

ал. 5. Така номинираните Секционни комисии и Председатели на Секционни комисии се избират от Общото събрание на Дружеството и са с мандат от три години.

ал. 6. Секционните комисии са оперативни органи за управлението на Професионалната организация, чиито функции са:

1) Да изработват и утвърждават Стандарти за изпълнение на психологическите дейности за съответното професионално направление; да определят Стандартите за правоспособност за съответната психологическа дейност в съгласие с добрите европейски и световни практики, както и нормативните актове, действащи за всяка отделна специалност.

а) стандартите в дадената психологическа практика не трябва да са по-ниски от минималните зададени в Член 10, ал. 2 и 3;

б) стандартите се приемат от Събранието по Секция и се утвърждават от Общо събрание на Професионалната организация.

2) Да разглеждат заявленията на кандидатите за вписване в Регистъра и да дават оценка пред Управителния съвет за съответствие на всяка една кандидатура персонално с утвърдените Стандарти за съответното професионално направление. Управителният съвет взема окончателното решение по всяка отделна кандидатура.

3) Да контролират спазването на професионалните Стандарти в даденото професионално направление и да предприемат мерки при констатиране на нарушения.

ал. 6. Секционните комисии се свикват на заседания най-малко един път на три месеца, както и на извънредни заседания при необходимост.

1) свикването на заседание се извършва от Председателя на Секционната комисия или по искане на 1/3 от членовете му;

2) уведомлението става лично (или по имейл) на всеки член за датата, часа и мястото на заседание и дневния му ред;

3) заседания на Секционната комисия се свикват задължително в отговор на сигнали, постъпили по повод нарушение на Стандарти за изпълнение на психологическите дейности за съответното професионално направление.

ал. 7. При възникване на нерешими за Секционните комисии ситуации те отнасят проблемите до Етичната комисия и Управителния съвет.

Член 24. Регистър на психолозите.

ал. 1. Секционна организация на Регистъра:

- 1) Регистърът на психолозите е организиран по Секции;
- 2) списъкът със Секции отговаря на специалностите, изброени в Член 11, ал 1.

ал. 2. Всеки специалист може да бъде вписан в Регистъра по една или повече специалности от изброените в Член 11, ал 1 при условие, че отговаря на Стандартите в съответната област.

ал. 3. Промени в организацията на Регистъра се правят по предложение на съответната Секционна комисия и се утвърждават от Общото събрание на Професионалната организация.

ал. 4. Вписване в Регистъра:

1) За да бъде вписан в Регистъра на психолозите на Република България специалистът, трябва да отговаря на Стандартите за правоспособност в съответната област на психологическата практика, приети от Общото събрание.

2) Вписване в Регистъра на Дружеството на психолозите в Република България се предлага от съответната Секционна комисия и се утвърждава от Управителния съвет на Дружеството, след като са налице доказателства, че психологът отговаря на възприетите Стандарти за практика в съответната област.

3) Регистрацията е валидна 5 години от датата на вписването, след което психологът кандидатства за пререгистрация. Секционната комисията преценява дали кандидатът за пререгистрация съответства на критериите за психологическа практика и продължаващо професионално развитие на Дружеството и предлага на Управителния съвет пререгистрация на психолога.

4) Етичната комисия преценява евентуални сигнали за нарушения на етиката и стандартите на професионалната практика с Дружеството на психолозите в Република България и предлага за одобрение от Управителния съвет пререгистрацията на психолога.

ал. 5. Регистърът на психолозите в Република България е публичен и всеки може да провери дали даден специалист е вписан и с каква правоспособност.

ал. 6. Всеки правоспособен специалист получава уникален регистрационен номер, който удостоверява неговата правоспособност и съдържа информация за:

- 1) пореден номер в Регистъра на психолозите;
- 2) година на първоначална регистрация и година на последна регистрация;

3) професионална/и област/и на компетентност;

4) последователно придобити през годините образователни и научни степени:

Б – бакалавър по психология;

М – магистър по психология;

Д – доктор по психология;

Дпсн – доктор на психологическите науки.

ал. 7. Преминалите 5-годишен курс на обучение по психология във ВУЗ, преди въвеждането на бакалавърска и магистърска степен, получават „Б и М” образователни степени в регистрационния номер.

ал. 8. Основания за отказ от вписване в Регистъра:

1) несъответствие на лицето на изискванията на закона;

2) представяне на документи, несъответстващи на установените в закона и/или установяване на недоверие на сведенията, съдържащи се в документите, представени за регистрация;

3) отписани членове от Регистъра, ако от момента на отписване е минала по-малко от една година;

4) недееспособност или заболяване на специалиста-психолог, пречатващо изпълнението на дейности, за осигуряване на адекватно третиране проблемите на търсещите психологически услуги лица.

ал. 9. Отказът за вписване в Публичния регистър на психолозите може да се обжалва в 14-дневен срок от получаване на съобщението по административен ред пред Административен съд София- град.

ал. 10. Основания за отписване от Регистъра:

1) заявление от психолога за отписване от Регистъра;

2) влязло в сила решение за изключване въз основа на нарушение изискванията на настоящия закон, на други закони, Стандартите за психологическа дейност и Кодекса за професионална етика на психолозите по предложение на Етичната комисия въз основа на доказани нарушения;

3) откриване на недоверни сведения в документите, представени за прием за членство в Професионалната организация;

4) влошено здравословно състояние, пречатващо упражняване на дейността;

5) други основания, постановени от Секционната комисия.

Член 25. Имуществените задължения на членовете на Професионалната организация:

ал. 1. Приходите на Професионалната организация на психолозите се формират от членски внос, дарения, субсидия от държавата, проекти и др.

ал. 2. Изразходването на тези средства и контролът над финансите на сдружението става съобразно правилата, установени от закона и устава на Професионалната организация.

Глава V. Надзор, контрол и отговорност при упражняване на психологически дейности.

Член 26. Контрол при упражняване на психологическа дейност:

Контролът върху упражняването на психологическа дейност от специалистите-психолози, членове на Професионалната организация, се осъществява от органите на Професионалната организация на психолозите по установен от този закон и Устава ред.

Член 27. Отговорност за упражняване на професионални психологически дейности.

Лицата, практикуващи професионално психологически дейности, носят отговорност за нейното изпълнение в съответствие с този закон и действащото законодателство в Република България.

Член 28. Нарушения и санкции

ал. 1. Правоспособният специалист носи отговорност за следните нарушения, допуснати при изпълнение на професионалните му задължения:

- 1) неспазване на правилата, предвидени в закона и в Етичния кодекс на Професионалната организация на психолога;
- 2) неспазване на Правилата и стандартите за добра професионална практика на Професионалната организация.

ал. 2. За нарушения по **ал. 1.** на психолога, могат да бъдат налагани следните санкции:

1. забележка;
2. глоба в размер, определен в Устава;
3. заличаване от Публичния регистър на психолозите за срок от 3 месеца до 2 години.

ал. 3. Етичната комисия на Професионалната организация разглежда сигнали и жалби за нарушения на закона и на Етичния кодекс на психолога. .

1) Етичната комисия взема решения за налагане на санкциите, предвидени в чл.29, ал.2, с обикновено мнозинство.

2) решението на Етичната комисия за налагане на санкции може да се обжалва пред Управителния съвет.

3) Управителният съвет са произнася по жалбата в едномесечен срок, като може да отмени, измени или потвърди наложената от Етичната комисия санкция.

4) Решението на Управителния съвет може да бъде обжалвано пред АССГ;

5) Решението на АССГ е окончателно;

6) препис от влязлото в сила решение, с което е наложена санкция, се изпраща на ръководителя на организацията, в която работи наказаното лице и на Председателя на Секционната/ите комисия/и на Секцията/ите, в които то членува;

ал. 5. Сумите от наложените глоби постъпват в приход на Дружеството.

ал. 6. Лице, упражняващо психологическа дейност, без да е вписано в Регистъра, подлежи на наказателна отговорност по Наказателния закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) В 3-месечен срок от влизане в сила на закона се организира свикването и подготовката на Общо събрание на Дружеството на психолозите в България за приемане на Устав, и избор на органи, съобразно настоящия закон.

(2) Право да вземат участие в Общото събрание имат всички лица, вписани в съществуващия Публичен регистър на психолозите в България, както и всички лица, които представят в посочения 3-месечен срок заявление за участие, придружено с копие от дипломите за завършено висше образование – бакалавър, и/или магистър, и/или доктор по психология, и/или дпсн.

(3) В едноседмичен срок от провеждане на Общото събрание новоизбраният Управителен съвет извършва всички действия по вписване на извършените промени.

§ 2. В тримесечния срок по § 1. (1) по време на Общото събрание на Дружеството се провеждат Секционните Събрания за номиниране на Секционни комисии и Председатели на Секционни комисии, които се избират от Общото събрание.

§ 3. В тримесечен срок от избора на Секционните комисии и Председателите им Управителният съвет на Дружеството на психолозите публикува на сайта Публичния регистър на психолозите, упражняващи професията си на територията на Република България.

§ 4. Министерският съвет, областните управители и общините предоставят на Дружеството на психолозите в Република България и на Секциите – държавна или общинска собственост, необходими за осъществяване на дейността им.